

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN
Diyarbakır Milletvekili

Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi tarafından 15 Mayıs Kürt Dil Bayramı kapsamında Gazi Caddesi üzerindeki kaldırımlara işlenen klasik Kürt edebiyatına ait beyitlerin kimliği belirsiz kişi ya da kişilerce tahrip edilmesi, yalnızca belediye hizmetine değil, aynı zamanda halkın diline, kültürüne ve edebi mirasına yönelik açık bir saldırıdır. Bu eylem, münferit bir vandalizmden ibaret olmayıp, son yıllarda Kürt kültürüne yönelik sistematik bir inkâr, bastırma ve tahammülsüzlük dalgasının devamı niteliğindedir. Kürtçe yazıların kamuya açık alanlardan silinmesi, Kürtçe tabelaların sökülmesi, kültürel etkinliklerin yasaklanması ve kültürel simgelere yönelik fiziki saldırılar, kültürel soykırımın güncel tezahürleridir.

Toplumun belleğini oluşturan anıtlar, heykeller, yazıtlar ve sanat eserleri yalnızca estetik nesnelere değil; halkların tarihsel varlığını, dilini ve kimliğini temsil eden kamusal hafıza mekânlarıdır. Bu hafızaya yönelik her saldırı, yalnızca Kürt halkına değil, Türkiye'nin çoğulculuk iddiasına da yöneltmiş bir darbedir. Kültürel mirasın korunması Anayasa'nın ve uluslararası sözleşmelerin devlete yüklediği bir sorumluluktur. Ancak Kürt kültürüne yönelik saldırılarda failerin çoğu zaman tespit edilmemesi, gözaltı ve yargı süreçlerinin işletilmemesi, bu saldırıların teşvik edildiği yönünde haklı kamu algılarına neden olmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi tarafından Kürt Dil Bayramı kapsamında kaldırımlara işlenen Kürt edebiyatına ait beyitlerin tahrip edilmesine ilişkin Bakanlığınız tarafından başlatılan bir inceleme veya soruşturma mevcut mudur?
2. Bu tahribatın faileri tespit edilebilmiş midir? Olayla ilgili olarak gözaltına alınan ya da yargıya sevk edilen kişiler olmuş mudur?

3. Son 5 yıl içerisinde Türkiye genelinde Kürt kültürüne ait olduğu bilinen anıt, heykel, yazıt, tabelalar ve kamusal sanat eserlerine yönelik kaç fiziki saldırı gerçekleşmiştir? Bu saldırıların yıllara ve illere göre dağılımı nedir?
4. Bu saldırılarda tespit edilen fail sayısı kaçtır? Kaç kişi hakkında adli işlem başlatılmış, kaç hakkında dava açılmış ve kaç ceza almıştır?
5. Söz konusu saldırıların büyük bölümünün faili meçhul kalması, kamuoyunda Kürt kültürüne yönelik saldırılara karşı devletin yeterli irade göstermediği algısını güçlendirmektedir. Bakanlığınız bu algıyı gidermek adına hangi adımları atmayı planlamaktadır?
6. Bakanlığınızın, Kürtçe diline ve Kürt halkının kültürel mirasına yönelik kamusal alanlarda görünürlüğü artırmaya, bu mirası korumaya ve yaygınlaştırmaya yönelik bir stratejisi ya da destek programı bulunmakta mıdır?
7. Yerel yönetimlerin anadilde kültürel çalışmalarını teşvik edecek, kamusal alanda çokdilli uygulamaları yaygınlaştıracak bir mevzuat düzenlemesi ya da idari kolaylaştırma planı Bakanlığınız gündeminde midir?